

§7**Yttrande över remiss av motion (2016:78) om psykisk ohälsa ett växande problem - Stockholm behöver en stark samlad stadsövergripande strategi för att kunna göra skillnad**

AMN 2016-0275-01.06

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat motion (2016:78) från Johanna Sjö (M) till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. Motionären föreslår att staden ska utarbeta en samlad strategi för ett tvärsektoriellt arbete för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa i ett livscykelperspektiv.

Arbetsmarknadsförvaltningen konstaterar att ansvaret att motverka psykisk ohälsa är delat mellan stat, landsting och kommun. I kommunen bedrivs arbetet framför allt inom ramen för socialtjänstens ansvar. Men problematiken med psykisk ohälsa är framträdande även bland arbetsmarknadsförvaltningens målgrupp och arbetsmarknadsnämnden har också ett ansvar i frågan. Det är idag en prioriterad fråga inom förvaltningen.

Förvaltningen konstaterar också att det sker ett prioriterat arbete på nationell och regional nivå. Bland annat finns en nyss undertecknad överenskommelse mellan regeringen och Sveriges kommuner och landsting (SKL) om koordinering av insatser på statlig, regional och lokal nivå. SKL har vidare drivit ett utvecklingsarbete inom området och tagit fram verktyg och strategier för arbetet på lokal och regional nivå. Frågan om stöd till personer med psykisk ohälsa kommer också att vara en prioriterad fråga i det nyligen påbörjade samarbetet inom FINSAM. Förvaltningen anser att det nyligen påbörjade arbetet kan utvecklas ytterligare innan ställning tas till behovet av en särskild strategi för staden.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 8 december 2016.

Förslag till beslut

Ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S), ledamoten Magnus Runsten m.fl. (MP) samt ledamoten Tina Kratz (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M) och ledamoten Johan Fälldin (C) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra. Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S), ledamoten Magnus Runsten m.fl. (MP) samt ledamoten Tina Kratz (V) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M) och ledamoten Johan Fälldin (C) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar följande

Att tillstyrka motionen

Att därutöver anföra

Det är glädjande att kommunerna i Stockholms län, KSL, har under hösten 2016 tillsammans med samtliga kommuner i länet, Stockholms läns landsting och Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) arbetat för att upprätta en länsövergripande handlingsplan för psykisk hälsa som sträcker sig från 2016 till 2020. Samt att flera andra initiativ till att motverka psykisk ohälsa har påbörjats.

Men det som görs räcker det inte på långa vägar - mycket mer behöver göras. I ett läge när Stockholm står inför arbetskraftsbrist är det nödvändigt att göra allt för att bevara och optimera mänskliga humankapitalet – detta är ett av våra allra viktigaste frågor ur ett tillväxtperspektiv.

Att det nu pågår en mängd olika aktiviteter är ett skäl för en samlande strategi så att synkronisering kan öka effektiviteten. Annars är risken att många satsningar görs, men att utkomsten ändå blir begränsad.

Det finns också en ledartröja att ta på - Stockholm är en stor stad med utvecklingsmuskler och kunde med en sådan strategi bli förebild i Sverige. Internationellt är det nu flera stora städer som tar fram strategier för psykisk hälsa. Stockholm borde ta efter detta och ligga i framkant i Sverige och visa vägen.

Psykisk ohälsa är en allvarig folkhälsosjukdom där flera insatser behövs, för att stärka arbetet ytterligare bör staden även samverka

med andra städer världen över för att använda andras forskning beprövade erfarenheter kring ledning och styrning, stadsövergripande utvecklingsstöd och specifika insatser inom respektive förvaltningsområde.

Därför är det bekymmersamt att de exempel på aktiviteter som lyfts endast motsvarar delar av de fem områden som lyfts i överenskommelsen mellan Staten, Landstingen och Kommunerna.

De områden som särskilt saknas är fokusområdena:

- ledning, styrning och samordning
- förebyggande och främjande
- tidig upptäckt och insats

Det är anmärkningsvärt att dessa inte avspeglas i arbetssätt som behöver etableras och med de resurser staden har fått för att utveckla arbetet.

Det är en ganska blygsam och passiv ansats som redovisas när man betänker a) att den sammantagna samhällskostnaden som detta område tar i anspråk (enl. OECD, 4% av BNP och sannolikt avsevärt mer i stadens kostnadsbild), b) att insatser för depression och ångest bedöms ge 4-5 gånger pengarna tillbaka. Kostnaden för passivitet är hög både vad gäller mänskligt lidande och ren ekonomisk skada .

Det är tydligt att det behöver en mer stadsövergripande överblick för att få in hela perspektivet.

Det finns redan strategiska resurser och politiska åtaganden såsom sociala investeringsfonden och Kommissionen för ett hållbart Stockholm som skulle kunna användas för utveckla ett samlat grepp kring de fem centrala områden som beskrivs i överenskommelsen mellan Sveriges kommuner och landsting och Staten.

Det är beklämmande att uppgiften som arbetsgivare inte alls berörs. Det är en kostsam och ineffektiv resursanvändning att inte arbeta aktivt med psykisk hälsa (stressprevention etc.) bland medarbetare – något som borde ligga högt på samtliga arbetsgivares agenda, men inte minst de offentligas. Stockholm borde ligga i framkant tillsammans med städer som New York, London, Philadelphia, Sydney för att som stad skapa sammanhållna lösningar kring befolkningens välbefinnande och psykiska hälsa!

Ersättaryttrande

Ersättaren Ofelia Namazova (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

Det är glädjande att kommunerna i Stockholms län, KSL, har under hösten 2016 tillsammans med samtliga kommuner i länet, Stockholms läns landsting och Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) arbetat för att upprätta en länsövergripande handlingsplan för psykisk hälsa som sträcker sig från 2016 till 2020. Samt att flera andra initiativ till att motverka psykisk ohälsa har påbörjats.

Men det som görs räcker det inte på långa vägar - mycket mer behöver göras. I ett läge när Stockholm står inför arbetskraftsbrist är det nödvändigt att göra allt för att bevara och optimera mänskliga humankapitalet – detta är ett av våra allra viktigaste frågor ur ett tillväxtperspektiv.

Att det nu pågår en mängd olika aktiviteter är ett skäl för en samlande strategi så att synkronisering kan öka effektiviteten. Annars är risken att många satsningar görs, men att utkomsten ändå blir begränsad.

Det finns också en ledartröja att ta på - Stockholm är en stor stad med utvecklingsmuskler och kunde med en sådan strategi bli förebild i Sverige. Internationellt är det nu flera stora städer som tar fram strategier för psykisk hälsa. Stockholm borde ta efter detta och ligga i framkant i Sverige och visa vägen.

Psykisk ohälsa är en allvarig folkhälsosjukdom där flera insatser behövs, för att stärka arbetet ytterligare bör staden även samverka med andra städer världen över för att använda andras forskning beprövade erfarenheter kring ledning och styrning, stadsövergripande utvecklingsstöd och specifika insatser inom respektive förvaltningsområde.

Därför är det bekymmersamt att de exempel på aktiviteter som lyfts endast motsvarar delar av de fem områden som lyfts i överenskommelsen mellan Staten, Landstingen och Kommunerna.

De områden som särskilt saknas är fokusområdena:

- ledning, styrning och samordning
- förebyggande och främjande
- tidig upptäckt och insats

Det är anmärkningsvärt att dessa inte avspeglas i arbetssätt som behöver etableras och med de resurser staden har fått för att utveckla arbetet.

Det är en ganska blygsam och passiv ansats som redovisas när man betänker a) att den sammantagna samhällskostnaden som detta område tar i anspråk (enl. OECD, 4% av BNP och sannolikt avsevärt mer i stadens kostnadsbild), b) att insatser för depression och ångest

bedöms ge 4-5 gånger pengarna tillbaka. Kostnaden för passivitet är hög både vad gäller mänskligt lidande och ren ekonomisk skada .

Det är tydligt att det behöver en mer stadsövergripande överblick för att få in hela perspektivet.

Det finns redan strategiska resurser och politiska åtaganden såsom sociala investeringsfonden och Kommissionen för ett hållbart Stockholm som skulle kunna användas för utveckla ett samlat grepp kring de fem centrala områden som beskrivs i överenskommelsen mellan Sveriges kommuner och landsting och Staten.

Det är beklämmande att uppgiften som arbetsgivare inte alls berörs. Det är en kostsam och ineffektiv resursanvändning att inte arbeta aktivt med psykisk hälsa (stressprevention etc.) bland medarbetare – något som borde ligga högt på samtliga arbetsgivares agenda, men inte minst de offentligas. Stockholm borde ligga i framkant tillsammans med städer som New York, London, Philadelphia, Sydney för att som stad skapa sammanhållna lösningar kring befolkningens välbefinnande och psykiska hälsa!